

UNIwersYTET OPOLSKI – OSTRAVSKÁ UNIVERZITA

STUDIA SLAVICA XVI

OPOLE 2012

REDAKCJA NAUKOWA – VĚDECKÁ REDAKCE
Joanna Czaplínska (Opole), Jana Raclavská (Ostrava)

RADA REDAKCYJNA – REDAKČNÍ RADA
*Kalina Bahneva (Sofie), Konstantin Barszt (Sankt Petěrburg),
Galina Blagasova (Belgorod), Irena Bogoczová (Ostrava),
Wojciech Chlebda (Opole), Elżbieta Dąbrowska (Opole),
Stanisław Gajda (Opole), Władysław Hendzel (Opole), Bronisław Kodzis (Opole),
Irena Masoit (Vilnius), Romuald Naruniec (Vilnius),
Miroslav Mikulášek (Ostrava, Brno), Marta Pančíková (Bratislava),
Jelena Semjonovna Uzeněva (Moskva), Adriana Uliu (Craiová),
Svatava Urbanová (Ostrava), Emil Tokarz (Bielsko-Biała),
Bogusław Wyderka (Opole)*

RECENZENCI – RECENZENTI
*Bogusław Bakula, Grażyna Balowska, Agnieszka Będkowska-Kopczyk,
Michaela Boháčová, Irena Bogoczová, Wojciech Browarny, Eva Dekanová,
Jaroslav Hubáček, Andrzej Charciarek, Andrzej Dudek, Eva Jandová,
Lechosław Jocz, Michał Kopczyk, Karel Komárek, Ewa Komorowska, Pavel Kosek,
Izabela Kowalska-Paszt, Jelena Kupcevičová, Janina Labocha, Roman Madecki,
Libor Martinek, Lilianna Miodońska-Rączka, Jana Miškovská, Ljuba Mrověcová,
Jiří Muryc, Alina Naruszewicz-Duchlińska, Vladimír Novotný, Jana Raclavská,
Blažena Rudincová, Dariusz Rott, Jan Sokołowski, Elżbieta Szczepańska,
Hanna Taborska, Zofia Tarajło-Lipowska, Sergejus Temčinas,
Dariusz Tkaczewski, Svatava Urbanová, Ludmilla Voitkovska*

REDAKCJA – REDAKCE
Aleksandra Domka-Kordek, Vladimír Severa

© Copyright by Opole University, Opole 2012
Cover © Tomáš Rucki, 2011

ISSN 1803-5663
ISBN 978-83-7395-529-5

SPIS TREŚCI – OBSAH

Norma i antynorma – Norma a antinorma

Norma i antynorma (<i>Aleksandr Duličenko</i>).	9
Stanisław GAJDA – Norma językowa a polityka językowa	11
Александр ДУЛИЧЕНКО – Норма и антиорма: к некоторым методологическим принципам изучения	21
Josef ŠIMANDL – Antinorma a korpusová lingvistika	39
Jaroslav LIPOWSKI – Jak traktować antynormę w ortoepii?	47
Jacek BALUCH – Estetyczna funkcja, norma i wartość w perspektywie językowej	55
Jana HOFFMANNOVÁ – České mluvené projevy: norma a antinorma	61
Oldřich ULIČNÝ – Pojetí normy v přípravované <i>Moderní mluvnici češtiny</i> aneb má norma antinormu?	69
Irena BOGOCZOVA – Czeska norma (nie)literacka w opinii (nie)językoznawców	75
Katarzyna BEDNARSKA, Kamil SZAFRANIEC – Słoweński język literacki – norma czy brak normy?	85
Mihaela MATEŠIĆ – Wyróżniki normy skodyfikowanej i normy uzualnej we współczesnym chorwackim języku standardowym	93
Teodora FONOVIĆ CVIJANOVIĆ, Vanessa VITKOVIĆ – Odnos sintaktičke norme u hrvatskim normativnim priručnicima i u mladih	105
Тамара МИЛЮТИНА – Проблемы нормы и „антинормы” в учебной лексикографии и обучении русскому языку как иностранному	119
Philipp HOFENEDER – Soziolinguistische Aspekte einer Standardsprachentheorie am Beispiel des ukrainischen	131
Natalia DŁUGOSZ – Normatywny aspekt compositów z pierwszym członem obcym w językach polskim i bułgarskim	141
Tadeusz LEWASZKIEWICZ – Spory ortograficzne w historii języków łużyckich (na tle słowiańskim)	151
Mihajlo FEJSA – Стан и тенденції унапредзованя норми руского языка	161
Edward BREZA – Praca Rady Języka Kaszubskiego nad normalizacją kaszubskiego języka literackiego	175
Dušan-Vladislav PAŽDJERSKI – Przegląd normalizacji ortograficznej w języku kaszubskim. Od Floriana Ceynowy do Rady Języka Kaszubskiego	181
Marek CYBULSKI – O normie morfonologicznej w kaszubszczyźnie	195

Bogusław WYDERKA – Na progu samodzielności. O początkach języka śląskiego	203
Michal VAŠÍČEK – K principům formování normy literární laštiny Óndry Łysohorského	211

Literaturoznawstwo – Literární věda

Jan VOREL – Brjusovovy klíče k tajemstvím	223
Daria AMBROZIAK – „Его доблестные подвиги, душевные качества и добродетели заставляли всех и каждого уважать его”. Образ ojca we <i>Wspomnieniach</i> ... Nadieždy Nikołajewny Mordwinowej.	241
Brygida PUDEŁKO – The Images of Nature in Conrad’s <i>The Mirror of the Sea</i> and Turgenev’s <i>Sportsman’s Sketches</i>	251
Ksenia OLKUSZ – Sztuka współczesna w zwierciadle literatury popularnej (na przykładzie cyklu powieści o Dexterze Jeffa Lindsaya).	263

Językoznawstwo – Jazyková

Bartosz POLUSZYŃSKI – Najnowsze fakty dotyczące języków świata, języków słowiańskich oraz języka polskiego i angielskiego w świetle klasyfikacji języków świata	275
Ilona ADÁMKOVÁ – Fonetické jevy z pohledu uživatelů češtiny	285
Lucie RADKOVÁ – K některým výrazům užívaným v penitenciárním prostředí	297
Jaroslav DAVID – Diachronní sémantika – <i>hrad</i> a <i>zámek</i> potřetí	305
Jana RAČLAVSKÁ – Miejsce <i>Drogi do Nieba</i> Samuela Ludwika Zasadiusa w historii polszczyzny cieszyńskiej	315
Tereza ONDRUSZOVÁ, Jiří MURYC – Situacja językowa w kościołach Zaolzia – na przykładzie badań socjolingwistycznych duchowieństwa	325
Radosław MARCINKIEWICZ – O nazwach polskich wykonawców z kręgu art rocka. Część 1: lata 1959–1989	333
Czesław LACHUR – Временные конструкции с дистрибутивным значением в польском языке: действие повторяется в каждый названный отрезок времени (часть II).	355
Blažena RUDINCOVÁ – Tendence v současné ruské slovtvorbě (analýza materiálu jazyka ekonomické sféry)	367
Zdeňka NEDOMOVÁ – Strukturní typy nesklonných slov v ruštině a jejich ekvivalenty v češtině	377
Urszula KOLBEROVÁ – Pijaństwo i trunki w przysłowiać polskich	387
Олег ФЕДОСОВ – Что делают русские „с жиру”? (К динамике одного фразеологизма)	395
Тетяна СВЕРДАН – Найважливіші віхи людського життя засобами української фразеології	409

Translatologia – Translatologie

Radek MALÝ – K problematice překladu deformací slovesných valencí v moderní poezii	425
Vítězslav VILÍMEK – Hodnocení efektivity a rizikovosti taktik tvorby časové rezervy při tlumočení (na analýze rusko-českých překladů)	433

Debiuty naukowe – Vědecké začátky

Dominika GAPSKA – Szaleństwo w Chrystusie jako kategoria świętości kobiet	453
Agata HAAS – Synestezja w poezji Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	463
Iwona ŚWITAŁA – W poszukiwaniu lepszego życia, czyli o problemach kobiet w powieści <i>Pamięť mojí babičce</i> Petry Hůlovej	477
Katarzyna MACHOŃ – Informator regionalny jako kolekcja gatunków	489
Olga NAVRÁTILOVÁ – Postavení posesivních zájmen v Matoušově evangeliu v průběhu 14.–17. století	503

Recenzje i omówienia – Recenze a pojednání

<i>Było nie minęło. Antologia tekstów krytycznych poświęconych twórczości Juliana Kornhausera</i> , red. Adrian Gleń (<i>Irena Jokiel</i>)	515
Jan Malura (ed.) <i>Žánrové aspekty starší literatury</i> . Ostrava, Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2010, 186 s. (<i>Martina Dragonová</i>)	517
Müglová, Daniela. KOMUNIKACE, TLUMOČENÍ, PŘEKLAD aneb Proč spadla Babylónská věž? Ze slovenského originálu KOMUNIKÁCIA, TLMOČENIE, PREKLAD alebo Prečo spadla Babylónská veža? (<i>Zuzana Honová</i>)	521
<i>Svět kreslený slovem</i> , red. Mieczysław Balowski, Marie Hádková (<i>Grażyna Balowska</i>)	523
<i>Planeta Eden. Svět zitrška v socialistickém Československu 1948–1978</i> , red. Ivan Adamovič, Tomáš Pospiszl (<i>Joanna Czaplińska</i>)	527
Międzynarodowa konferencja naukowa „Konflikt pokoleń i różnice cywilizacyjne w języku i literaturze czeskiej” (<i>Grażyna Balowska</i>)	529